

EXPUNERE DE MOTIVE

I. MOTIVUL EMITERII ACTULUI NORMATIV

Prezenta propunere legislativă are ca scop fundamental consolidarea reprezentativității democratice în Parlamentul României prin modificarea pragului electoral alternativ prevăzut la articolul 94 alineatul (2) din Legea 208/2015. Modificarea constă în majorarea numărului minim de circumscripții electorale în care competitorii electorali trebuie să obțină cel puțin 20% din voturile valabil exprimate, de la patru la opt circumscripții electorale.

Cerințele care reclamă intervenția normativă sunt multiple și substanțiale. În primul rând, sistemul electoral actual permite accesul în Parlament unor formațiuni politice care obțin susținere electorală concentrată într-un număr redus de zone geografice, fără a beneficia de o legitimitate democratică la scară națională. Pragul alternativ de patru circumscripții electorale, reprezintă aproximativ 10% din totalul celor 43 de circumscripții electorale ale României, ceea ce permite unei formațiuni politice să obțină reprezentare parlamentară chiar dacă este prezentă doar într-o fracțiune restrânsă a teritoriului național.

În al doilea rând, principiul reprezentativității democratice, consacrat de articolul 2 alineatul (1) din Constituția României, impune ca reprezentanții aleși să exprime legitimitatea conferită de un corp electoral care să reflecte diversitatea teritorială și interesele mai multor regiuni ale țării. Un partid sau o alianță politică care accede în Parlament pe baza susținerii obținute doar în patru circumscripții, chiar dacă în acestea obține procentaje ridicate, nu poate fi considerat că reprezintă în mod adecvat voința națională și interesele întregii țări.

În al treilea rând, insuficiențele legislației în vigoare se manifestă prin încurajarea particularismelor regionale și a politicilor de tip clientelar concentrate geografic. Sistemul actual facilitează apariția unor formațiuni politice cu agendă îngustă, axate pe probleme locale sau regionale, care, odată intrate în Parlament, pot bloca sau întârzia adoptarea unor politici publice de interes național. Această situație generează fragmentarea excesivă a reprezentării parlamentare și dificultăți în formarea unor majorități guvernamentale stabile și coerente.

Soluția legislativă propusă prin ridicarea pragului de la patru la opt circumscripții electorale are ca finalitate asigurarea unui echilibru mai just între accesibilitatea sistemului electoral și necesitatea garantării unei reprezentări parlamentare cu adevărat naționale. Numărul de opt circumscripții reprezintă aproximativ 18,6% din totalul circumscripțiilor electorale, un prag care păstrează caracterul democratic și accesibil al sistemului electoral, dar care în același timp impune competitorilor electorali să-și construiască o bază de susținere mai largă teritorial.

Elementele noi pe care le aduce această modificare legislativă constau în consolidarea legitimității democratice a reprezentării parlamentare prin extinderea ariei geografice în care competitorii electorali trebuie să demonstreze susținere semnificativă. Această măsură va conduce la profesionalizarea discursului politic și la promovarea unor programe electorale cu viziune națională, în detrimentul abordărilor particulariste sau localiste.

Din perspectiva dezideratelor sociale prezente și de perspectivă, modificarea propusă răspunde necesității imperioase de a asigura stabilitatea politică și eficiența procesului legislativ. Experiența recentă a demonstrat că fragmentarea excesivă a Parlamentului, rezultată din accesul unor formațiuni politice cu susținere limitată teritorial, generează dificultăți în adoptarea unor reforme structurale esențiale pentru dezvoltarea economică și socială a României. Cetățenii români au dreptul legitim de a fi reprezentați de formațiuni politice care să aibă o viziune coerentă la nivel național și capacitatea de a contribui efectiv la guvernare și la procesul legislativ.

În ceea ce privește corelarea cu ansamblul reglementărilor interne, prezenta modificare se înscrie în spiritul și litera Constituției României, respectând principiile fundamentale ale democrației reprezentative, precum și garanțiile constituționale privind pluralismul politic și libera exprimare a voinței politice a cetățenilor. Totodată, modificarea este în concordanță cu prevederile articolului 62 din Constituție, care consacră principiul reprezentării proporționale în alegerea Camerei Deputaților și Senatului, precum și cu jurisprudența Curții Constituționale care a statuat în mod constant că legiuitorul dispune de o marjă largă de apreciere în stabilirea modalităților concrete de aplicare a sistemului electoral proporțional.

II. IMPACTUL SOCIOECONOMIC

Impactul socioeconomic al prezentei propuneri legislative este pozitiv și se manifestă pe multiple dimensiuni. Din perspectiva mediului macroeconomic, consolidarea reprezentării parlamentare cu legitimitate națională va conduce la creșterea stabilității politice, factor esențial pentru promovarea unui climat economic predictibil și favorabil investițiilor. Investitorii, atât naționali, cât și internaționali, vor beneficia de o mai mare coeziune în procesul decizional politic, ceea ce va facilita adoptarea unor politici economice coerente pe termen mediu și lung.

În ceea ce privește mediul de afaceri, modificarea legislativă va contribui la reducerea incertitudinii legislative și la creșterea eficienței procesului de adoptare a reglementărilor care afectează activitatea economică. Companiile vor putea planifica mai bine investițiile și strategiile de dezvoltare într-un context politic mai puțin fragmentat și mai predictibil. De asemenea, reducerea riscului de blocaje parlamentare va facilita adoptarea mai rapidă a reformelor necesare pentru îmbunătățirea mediului de afaceri și pentru creșterea competitivității economiei românești.

Din punct de vedere social, prezenta modificare va contribui la consolidarea coeziunii sociale și la promovarea dialogului politic constructiv. Prin încurajarea formațiunilor politice să dezvolte programe și discursuri care să răspundă nevoilor unei diversități mai mari de comunități locale din diferite regiuni ale țării, se va stimula o abordare mai echilibrată și mai incluzivă a problemelor sociale. Această evoluție va reduce polarizarea bazată pe particularisme regionale și va promova politici publice care să răspundă interesului general al societății.

În ceea ce privește impactul asupra mediului înconjurător, deși modificarea are un caracter preponderent politic și instituțional, efectele indirecte pot fi pozitive. O mai mare stabilitate politică și o capacitate legislativă crescută vor facilita adoptarea și implementarea unor politici de mediu coerente și pe termen lung, inclusiv a celor necesare pentru îndeplinirea angajamentelor României în cadrul acordurilor internaționale privind protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice.

În termeni de costuri și beneficii, prezenta modificare legislativă nu generează costuri directe suplimentare pentru societate sau pentru mediul de afaceri. Beneficiile constau în creșterea eficienței procesului legislativ, în reducerea costurilor generate de instabilitatea politică și în consolidarea încrederii în instituțiile democratice. Pe termen

lung, aceste beneficii se vor reflecta în performanțe economice superioare și în îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

III. IMPACTUL FINANCIAR ASUPRA BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT

Prezenta propunere legislativă nu generează impact financiar direct asupra bugetului general consolidat, nici pe termen scurt pentru anul curent, nici pe termen lung pe perioada următorilor cinci ani. Modificarea pragului electoral de la patru la opt circumscripții nu implică cheltuieli bugetare suplimentare, întrucât nu sunt necesare investiții în infrastructură, nu se modifică structura sau dimensiunea aparatului administrativ și nu se introduc noi prestații sau servicii publice care ar necesita finanțare de la buget.

Din perspectiva veniturilor bugetare, modificarea nu are impact direct. Totuși, pe termen mediu și lung, efectele pozitive ale creșterii stabilității politice și ale îmbunătățirii mediului de afaceri ar putea contribui indirect la creșterea veniturilor bugetare prin stimularea activității economice și prin îmbunătățirea colectării veniturilor fiscale într-un context de predictibilitate legislativă sporită.

În ceea ce privește cheltuielile, singurele costuri asociate implementării prezentei modificări legislative sunt cele legate de activitățile standard de informare a electoratului și de pregătirea tehnică a alegerilor viitoare, costuri care intră în sarcina normală a Autorității Electorale Permanente și a celorlalte instituții implicate în procesul electoral, fără a necesita alocări bugetare suplimentare față de cele deja prevăzute pentru organizarea și desfășurarea alegerilor.

Pe termen lung, modificarea ar putea contribui la reducerea unor costuri indirecte generate de instabilitatea politică, cum ar fi costurile asociate cu întârzierea adoptării de reforme esențiale, cu lipsa de coeziune în politicile publice sau cu dificultățile în accesarea fondurilor europene din cauza capacității legislative reduse. Aceste economii, deși greu de cuantificat exact, pot avea un impact pozitiv semnificativ asupra eficienței utilizării resurselor publice.

IV. IMPACTUL ASUPRA SISTEMULUI JURIDIC

Modificarea propusă are implicații semnificative asupra sistemului juridic național, fiind perfect compatibilă cu cadrul constituțional și cu reglementările europene în materie

electorală. Din perspectiva legislației în vigoare, prezenta propunere modifică în mod expres și limitat articolul 94 alineatul (2) din Legea 208/2015, fără a afecta alte dispoziții ale acestui act normativ sau ale altor legi conexe. Modificarea se integrează organic în sistemul electoral românesc, păstrând toate celelalte mecanisme și proceduri prevăzute de legislația electorală.

În ceea ce privește compatibilitatea cu reglementările europene, trebuie precizat că Uniunea Europeană nu impune state membre un model unic de sistem electoral pentru alegerile parlamentare naționale, ci respectă principiul subsidiarității în această materie. Fiecare stat membru are libertatea de a-și organiza propriul sistem electoral, cu condiția respectării principiilor democratice fundamentale consacrate în Tratatul privind Uniunea Europeană și în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene. Prezenta modificare respectă pe deplin aceste principii, menținând caracterul democratic, liber și echitabil al alegerilor, precum și pluralismul politic.

Practica electorală europeană demonstrează că există o mare diversitate în ceea ce privește pragurile electorale și condițiile de accesare a reprezentării parlamentare. Numeroase state membre ale Uniunii Europene aplică praguri electorale care variază la nivel național, iar unele state impun condiții suplimentare de reprezentativitate teritorială. Modificarea propusă se încadrează în această diversitate de abordări, fiind în concordanță cu practica democratică europeană și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mod constant că articolul 3 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează dreptul la alegeri libere, nu impune statele contractante un sistem electoral particular și că legiuitorul național dispune de o marjă largă de apreciere în stabilirea modalităților concrete de exercitare a dreptului de vot și de a fi ales. Curtea a recunoscut că statele pot institui praguri electorale rezonabile în scopul de a asigura eficiența și stabilitatea sistemului parlamentar, cu condiția ca aceste praguri să nu fie arbitrare și să nu constituie obstacole disproporționate în calea pluralismului politic.

Modificarea de la patru la opt circumscripții electorale pentru pragul alternativ nu poate fi considerată o măsură disproporționată sau contrară principiilor democratice. Pragul de 20% din voturile valabil exprimate în opt circumscripții reprezintă o condiție accesibilă pentru orice formațiune politică care are ambiția și capacitatea de a reprezenta interese naționale. În același timp, acest prag asigură că formațiunile care accedează în Parlament pe baza acestei alternative au o bază de susținere suficient de largă pentru a

contribui în mod efectiv la procesul legislativ și la reprezentarea diversității regionale a țării.

Din perspectiva dreptului constituțional intern, modificarea propusă este în deplină concordanță cu articolul 2 alineatul (1) din Constituția României, care consacră suveranitatea națională și principiul conform căruia aceasta aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative. De asemenea, modificarea respectă articolul 62 din Constituție privind alegerea Camerelor Parlamentului și articolul 37 care garantează dreptul de a fi ales. Curtea Constituțională a României a confirmat în jurisprudența sa că legiuitorul are competența de a stabili condițiile concrete de exercitare a dreptului electoral, inclusiv pragurile electorale, cu condiția ca aceste reglementări să fie rezonabile, nediscriminatorii și să servească interesului general de asigurare a funcționalității și eficienței sistemului democratic.

Măsurile viitoare de armonizare legislativă care se impun ca urmare a adoptării prezentei modificări sunt minime. Va fi necesară actualizarea metodologiilor și procedurilor Autorității Electorale Permanente și ale birourilor electorale pentru calcularea pragurilor electorale, precum și actualizarea materialelor informative destinate candidaților și partidelor politice. Aceste ajustări pot fi realizate prin acte administrative de aplicare a legii, fără a necesita modificări legislative suplimentare.

V. CONSULTĂRILE DERULATE ÎN VEDEREA ELABORĂRII PROIECTULUI

În procesul de elaborare a prezentei propuneri legislative au fost consultate mai multe categorii de experți și specialiști în domeniul dreptului constituțional, al dreptului electoral și al științelor politice. Au fost analizate studii și lucrări de specialitate privind sistemele electorale comparate, cu accent pe țările membre ale Uniunii Europene care aplică sisteme electorale proporționale sau mixte.

Consultările au evidențiat consensul în rândul specialiștilor cu privire la necesitatea întăririi caracterului național al reprezentării parlamentare și la avantajele unui prag electoral alternativ mai ridicat în ceea ce privește reprezentativitatea teritorială. Experții consultați au subliniat că modificarea propusă este în concordanță cu practica democratică europeană și că va contribui la consolidarea stabilității politice și la îmbunătățirea calității procesului legislativ.

De asemenea, au fost examinate recomandările formulate de organizații internaționale precum Comisia de la Veneția și Organizația pentru Securitate și

Cooperare în Europa privind bunele practici în materie electorală. Aceste recomandări subliniază importanța echilibrului între accesibilitatea sistemului electoral și necesitatea asigurării unei reprezentări parlamentare legitime și eficiente, principiu pe care se fundamentează prezenta propunere legislativă.

VI. ACTIVITĂȚILE DE INFORMARE PUBLICĂ

În conformitate cu principiile transparenței și participării cetățenești în procesul legislativ, vor fi organizate ample activități de informare publică privind conținutul și obiectivele prezentei modificări legislative. Aceste activități vor fi desfășurate pe perioada dezbaterii parlamentare și vor continua după adoptarea legii, pentru a asigura cunoașterea de către cetățeni și de către competitorii electorali a noilor prevederi legale.

Autoritatea Electorală Permanentă va elabora materiale informative detaliate privind modul de calcul al pragului electoral alternativ și implicațiile practice ale noii reglementări pentru partidele politice, alianțele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale. Aceste materiale vor fi diseminate prin toate mijloacele de comunicare disponibile, inclusiv prin intermediul platformelor digitale, pentru a asigura accesul larg al publicului la informații.

De asemenea, vor fi organizate sesiuni de instruire pentru reprezentanții partidelor politice și pentru membrii birourilor electorale, în scopul asigurării aplicării corecte și uniforme a noilor prevederi legale în toate circumscripțiile electorale. Aceste sesiuni vor contribui la prevenirea oricăror confuzii sau interpretări eronate care ar putea afecta desfășurarea corectă a procesului electoral.

VII. MĂSURILE DE IMPLEMENTARE

Implementarea prezentei modificări legislative nu necesită modificări instituționale sau funcționale majore la nivelul administrației publice centrale sau locale. Structurile existente ale Autorității Electorale Permanente, ale Ministerului Afacerilor Interne și ale celorlalte instituții implicate în organizarea și desfășurarea alegerilor sunt pe deplin capabile să aplice noile prevederi fără necesitatea unor reorganizări sau a alocării de resurse suplimentare semnificative.

Principalele măsuri de implementare constau în actualizarea procedurilor administrative și a metodologiilor de calcul utilizate de birourile electorale pentru

determinarea îndeplinirii pragului electoral alternativ. Aceste actualizări vor fi realizate de către Autoritatea Electorală Permanentă prin emiterea de instrucțiuni și ghiduri metodologice destinate tuturor structurilor electorale.

De asemenea, vor fi actualizate sistemele informatice utilizate pentru centralizarea rezultatelor electorale și pentru calculul automat al pragurilor electorale. Aceste actualizări tehnice sunt de rutină și vor fi integrate în procesul normal de pregătire tehnică a alegerilor, fără a genera costuri suplimentare semnificative.

La nivelul administrației publice locale nu sunt necesare măsuri specifice de implementare, întrucât modificarea nu afectează atribuțiile sau procedurile autorităților publice locale în organizarea și desfășurarea alegerilor. Prefecturile și primăriile vor continua să-și exercite atribuțiile prevăzute de legislația electorală în vigoare, aplicând noile prevederi ca parte integrantă a cadrului legal actualizat.

În concluzie, prezenta propunere legislativă reprezintă o măsură necesară și oportună pentru consolidarea caracterului național al reprezentării parlamentare și pentru creșterea stabilității și eficienței sistemului politic românesc. Modificarea pragului electoral alternativ de la patru la opt circumscripții electorale este perfect compatibilă cu principiile constituționale și cu standardele europene în materie electorală, contribuind la întărirea legitimității democratice și la promovarea unei politici cu adevărat naționale, în interesul tuturor cetățenilor României.

INIȚIATOR:

Deputat AUR Lucian Mușat

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea art. 94 alin. (2) al Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2.	BORDAN ALEXANDRU	AUR	
3.	ARTEMION IAN	AUR	
4.	GHERASIM LAURA	AUR	
5.	MÎNDRESCU MIC.	AUR	
6.	GURLOI SILVIU – OCTAVIAN	AUR	
7.	BOGdan TUDOR	AUR	
8.	NEGOESCU MIHAI-BOGDAN	AUR	
9.	POPOVICI TUDOR – SOLNARI	AUR	
10.	BARSTAN TIBERIU CLAUDIU	AUR	
11.	MITREA DUMITRINA	AUR	
12.	BUTURA CRISTINA – IRINA	AUR	
13.	ARIANA – ELENA CARLIGEANLI	A.C.R.	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea art. 94 alin. (2) al Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14.	CIORNEȘ DANIEL CĂTĂLIN	AUR	
15.	Voloscu Florin Bogdan	AUR	
16.	BIRO DANIEL REZVAN	AUR	
17.	ȚILEA AUMITRU	AUR	
18.	FUȘCĂȘU PETRE	AUR	
19.	ȚĂCAR MONICA	AUR	
20.	ȚĂȘCU IONELIU	AUR	
21.	CAJIN GABRIEL MATEI	AUR	
22.	POPESCU ANTONIO GABI	AUR	
23.	VULPOȘU DOREL	AUR	
24.	LOVIN RAMONA	AUR	
25.	DASCĂLU CRISTINA EMANUELA	AUR	
26.	BAȘCĂ MARIU VALENTIN	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea art. 94 alin. (2) al Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
27.	GHEORGHE IONEL	AUR	
28.	TANASĂ DANI	AUR	
29.	DORIN MUNCACI	AUR	
30.	KOLAR EDUARD	AUR	
31.	IOSOB COSMIN TEODOR	AUR	
32.	ERACHE DIANA	AUR	
33.	COLEȘA ILIE-ALIN	AUR	
34.	COMAN DRAGOS FLORIN	AUR	
35.	PASCARIU MIHAI-COSMIN	AUR	
36.	MICHAEL SAMUEL-VIRGIL	AUR	
37.	PAUNESCU SILVIU-TITUS	AUR	
38.	ENACHE MIRIA ADRIAN	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea art. 94 alin. (2) al Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	PEIU PETRISOR - GABRIEL	AUR	
2.	IACOB C. CIPRIAN	A.U.R.	
3.	STOICA CIPRIAN - TITI	A.U.R.	
4.	Flăeșu Laurentiu	AUR	
5.	Istefan Gavan	AUR	
6.	SIPOS CRISTIAN	AUR	
7.	Borean Dorina	AUR	
8.	VASILE MARIAN	AUR	
9.	Petru George Czer	AUR	
10.	Silvian Cofolui	AUR	
11.	Istefan Anicula	AUR	
12.	STELIA XIACU	AUR	
13.	CRISTINA LUMITRESCU	AUR	

LISTA

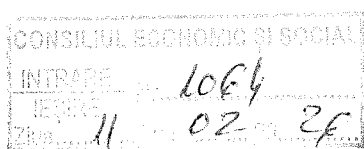
Suținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea art. 94 alin. (2) al Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14	Păucean-Fernandes Luminita	AUR	
15	Andrei Galan	AUR	
16	ROMAN MARIUS-VALENTIN	AUR	
17	Lăuie Sorin	AUR	
18	SPACU DUMITRU	A.U.R.	
19	CONSTANTINESCU ROSKA	AUR	
20	Sanda M. Ionut	ACR	
21	POTECĂ VASILIȘCA	AUR	
22	COSTACHE CHERDȘ	AUR.	
23	CHELARU MIRCEA	AUR.	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea art. 94 alin. (2) al Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

[illegible]

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

pentru modificarea art. 94 alin. (2) al Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Articol unic – La articolul 94 din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 24 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, alin. (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) După primirea proceselor-verbale încheiate de către birourile electorale ale circumscripțiilor, potrivit alin. (1), Biroul Electoral Central stabilește partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care îndeplinesc pragul electoral, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților. Pragul electoral reprezintă numărul minim necesar de voturi valabil exprimate pentru reprezentarea parlamentară, calculat după cum urmează:

- a) 5% din totalul voturilor valabil exprimate la nivel național sau 20% din totalul voturilor valabil exprimate în cel puțin 8 circumscripții electorale pentru toți competitorii electorali;*
- b) în cazul alianțelor politice și alianțelor electorale, la pragul de 5% prevăzut la lit. a) se adaugă, pentru al doilea membru al alianței, 3% din voturile valabil exprimate pe*

întreaga țară și, pentru fiecare membru al alianței, începând cu al treilea, câte un singur procent din voturile valabil exprimate în toate circumscripțiile electorale, fără a se putea depăși 10% din aceste voturi.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului

Președintele Camerei Deputaților